Vaivaistalo

Tuo yksinäinen talo tuolla kummuila lahden perukassa on kunnan vaivaistalo. Sen ympäristö on ihana Lumoava lintujen laulu kaikuu keväisin sen viereisissä lehdoissa. Hilpeä lasten melu kuuluu kesäkaudet raittiissa petäjikössä sen läheisyydessä. Huvittelevan ja lempivän nuorison nauru, laulu ja soitto kaikuu sen likeisillä rannikoilla. Mutta tämän luonnonsulouden ja hilpeän ilon ympäröimä talo on suurimpien surujen, katkerimpain kärsimysten ja synkimpäin kirousten asunto. Tässä talossa asuvat tunnot toman yhteiskunnan onnettomimmat uhrit.

Täällä on lapsia, joilta yhteiskunta on riistänyt vanhempain huolenpidon. Toisten isät ja äidit se on sortanut kuolemaan parhaassa miehuuden iässä. Toisten vanhemmat se on johtanut rikosten tielle ja vankilaan. Toisten isät se on pakottanut laiminlyömään velvollisuutensa lapsiaan kohtaan ja jättämään lapsensa äitineen avuttomiksi. Toisilta se on sortanut sekä isän että äidin kurjuuteen ja hätään. Nämä lapset eivät tiedä mitään lapsuusajan riemuista. He saavat niukan ravintonsa ja puutteellisen hoitonsa vierailta ihmisiltä, jotka ankara elämä on tehnyt tylyiksi vierasten lapsille. Heidän toiveitansa ja surujansa ei kukaan kuuntele, heidän viaton ilonsa on kielletty ja heidän valituksensa tukahdutetaan väkivallalla. Läheiset ihmiset vihaavat ja pilkkaavat heitä, ja he pelkäävät ja vihaavat läheisiään. Surun ja kärsimysten lapsia ovat tämän talon lapset. Yhteiskunta on heiltä paljon riistänyt ja vähän antanut heille takaisin.

Tässä talossa, erityisessä rakennuksessa on ihmisiä, joilta yhteiskunta on riistänyt ei ainoastaan kaiken sen, mitä maailma tarjoaa rakasta ja arvokasta, vaan vielä heidän järkensäkin. Toisten järjen on kirkko ja papisto riistänyt järjestelmällisellä pimitystyöllänsä. Toisilta on yhteiskunta raadellut toiveet ja uuvuttanut tarmon niin tyyten, että heidän järkensä valo on sammunut ylivoimaisten taisteluiden ja surujen synkässä yössä. Toiset on järjestelmä jo ennen syntymistään saattanut samaan surkeuteen. Täällä he nyt viettävät kolkkoa elämäänsä pienissä, hämärissä kopeissaan, syöden tai hävittäen niukan ruoka-annoksensa ja nukkuen tai raivoten olkipalmassaan ulostustensa seassa. Päivä päivältä ja vuosi vuodelta he kuihtuvat yhä surkeammiksi ja tulevat yhä hullummiksi. Usein tyyninä iltoina kuuluu heidän melunsa ja koputuksensa, surullinen, käsittämätön laulunsa ja kamala naurunsa etäälle. Se kuuluu useita tuntia keskeytymättä, niin etteivät ihmiset läheisessä kylässä saa nukkua eivätkä nuoret likeisillä rannikoilla häiritsemättä nauttia lemmestään ja kesäyön sulosta. Kenties tahtovat nämä onnettomat vangit näin meluten ilmaista katkeruutensa sen johdosta, ettei julma yhteiskunta ole heitä kiduttamalla surmannut.

Talossa on myöskin avuttomia vanhuksia. Hekään eivät ole pahantekijöitä, vaikka heidät on tuomittu tänne elinkautiseen vankeuteen. Päinvastoin he ovat suorittaneet suuren ja raskaan elämäntyön. Lapsuudesta alkaen vanhuuteen asti ovat he tehneet arvokkainta ja raskainta työtä. He ovat kasvattaneet myöskin lapsistaan kunnon työläisiä, jotka lukumäärältään ja voimiltaan moninkertaisina jatkavat heidän toimintaansa. Mutta ne, jotka ovat heidän työvoimansa ja tarmonsa runsaat tulokset riistäneet rikkaudekseen, ovat suorittaneet riistotyönsä niin perinpohjin, ettei riistetyille ole jäänyt mitään vanhuutensa varaksi.

Aikoinaan ovat he toivoneet lapsistaan vanhuuden turvaa. Mutta se toivo on osottautunut turhaksi. Sillä heidän lapsiaan sortaa sama järjestelmä kuin heitäkin. Pieni palkka, minkä nämä saavat raskaasta työstänsä, ei riitä itsellekään. Perheettöminä tai pienemmän perheen hoitajina ollessaan koettivat he ahtaammastakin vähän auttaa, mutta kun omat elinehdot, perheen lisääntyessä, tulivat yhä huonommiksi ja toimeentulon huolet kasvoivat yhä suuremmiksi, eivät he enää voineet auttaa, vaikka he pitivätkin sitä kunniasianaan ja vaikka he säälivät vanhusten kovaa kohtaloa. Tuskaisin, katkerin mielin he sanoivat apua tarvitseville: "Mene vaivaistaloon! Näethän, ettei tässä ole omallekaan väelle riittävästi muuta kuin puutetta ja huolta." Moni näistä vanhuksista on kuullut tämän kehoituksen lapsiltaan, ja vaikka he ovat sitä kauan pelolla odotelleetkin, on se koskenut sydämeen kuin puukonpisto.

Mutta nämä vanhukset koettivat ponnistella viimeiseen asti, ettei heidän olisi tarvinnut mennä vaivaistaloon. Viimeisetkin voimansa kuluttivat he tyyten ansaitakseen edes jotain henkipitimikseen. Joku heistä hankki lastensa tai muiden tuttavainsa turvin jotain vähäpätöistä kauppatavaraa ja kulki asunnosta toiseen tarjoten tavaraa ruokansa edestä. Säälivämäiset ihmiset antoivat heille ravintoa pientä maksoa vastaan ja yösijan ilmaiseksi. Toiset heistä tekivät jotain käsityötä, myivät työnsä tuotteita ,tarjosivat pientä palvelustaan vuokran maksoksi ja muuttivat usein asuntoa, kun yhdessä paikassa ei pidétty kauan. Toiset saivat täl laisten ansioittensa lisäksi jonkun erän vaivaisapua. Paljon he saivat kärsiä nälkää, vilua ja kaikenlaista kurjuutta. Monasti he ohuissa ja repaleisissa vaatteissaan olivat uupumaisillaan ja kohmettumaisillaan talven tuiskuissa ja pakkasissa etsiessään yösijaa ja ravintoa. Usein he myöskin saivat kärsiä ajattelemattomain lasten ja nuorten pilkkaa sekä täysi-ikäistenkin solvauksia ja sättimistä. Köyhemmän väestön keskuudessa he näin liikkuivat ja oleskelivat. Rikkailta he karttoivat, sillä rikkaat eivät sietäneet heitä näkyvissäänkään. Kun eivät he enää voineet työllänsä näitä hyödyttää. Rikkaat ahdistivat heitä vaivaistaloon etteivät edes rikasten koirat olisi päässeet nuoleskelemaan heitä ja tartuttamaan isäntiinsä kurjuutta, tautia ja kuolemaa.

Vihdoin tuskaantuivat köyhemmätkin heihin. Yhä useammin huomautettiin heille, että he ovat toisten tiellä. Yhä uudelleen heiltä kysyttiin, että mikseivät he mene vaivaistaloon, etteivät olisi muiden vastuksina. Heille tuli yhä vaikeammaksi yösijan ja ruoka-aterian saanti. Ja vihdoin heidät toimitettiin vaivaistaloon, kun eivät he uupuneina ja nälkiintyneinä enää jaksaneet taistella vastaan.

Tuolla he nyt viettävät elämänsä iltaa kuin elävinä haudattuna. Heillä on ravinto ja hoito huonompi kuin kuritushuonevangeilla, sillä heidän hoitonsa on järjestetty silmälläpitäen sitä, etteivät he kauan eläisi. Heitä pakotetaan työhön niinkauan, kun he jaksavat liikkua. Heiltä on riistetty tärkeimmät kansalaisoikeudet kuin pahantekijöiltä, eikä heillä ole toivoa koskaan saada oikeuksiaan, vapauttaan ja ihmisarvoaan takaisin.

Jospa he eivät edes jaksaisi enää mitään ajatella, jospa olisi järjestelmä riistänyt heidän henkiset voimansa niin tyyten, kuin se on riistänyt heiltä ruumiinvoimat, niin ehkä olisi heidän parempi olla! Mutta he jaksavat ajatella, heillä on vielä ihmistunteita raadelluissa rinnoissaan. He muistelevat lapsuutensa, nuoruutensa ja miehuutensa aikoja, kotiseutujaan, leikkikumppaneitaan ja työtovereitaan ja he haluaisivat hartaasti toisinaan tavata niitä. He haluaisivat kuulla ja nähdä, miten heidän lapsensa menestyvät, kohoavatko vähänkään parempaan asemaan vai yhä ahtaammalleko joutuvat. Mutta vieras ei tuo tietoa lasten kohtalosta, eivätkä lapset itse tule tapaamaan eivätkä kirjoita. — Miksi he kirjoittaisivatkaan, kun eivät voi mitään toivon sanomaa kirjoittaa. Ja miksi he menisivätkään tapaamaan vanhempiaan, kun eivät voi mennä heitä pelastamaan. — He muistelevat lastensa lapsia, elämänsä nuorempia vesoja ja haluaisivat nähdä, miten he menestyvät, haluaisivat pitää heitä polvellaan, hyväillä heitä ja kertoa heille kokemuksiaan. Mutta heille ei suoda sitä iloa. Yhteiskunta on julmalla tavalla katkonut ne verisiteet, mitkä heitä ovat yhdistänest elämään. Ja he kärsivät siitä paljon, niin paljon, että alituinen kärsimys lyhentää heidän ikäänsä, vähentää heidän kärsimysvuottensa lukua.

Moni heistä tietää raskaalla ja pitkällä elämäntyöllään ansainneensa ihmisarvon mukaiset elinehdot vanhuudessaan. Toiset heistä käsittävät sen vaistomaisesti. Siksi he tahtoisivat huutaa koko maailman kuullen, että heille tehdään huutavaa vääryyttä. He tahtoisivat sanoa sanansa, kun riistäjiin ja riistettyjen kesken kiistellään vallasta ja oikeuksista. Mutta he eivät saa sitä tehdä, kun heiltä on kansalaisoikeudet riistetty, heidän täytyy valeten kärsiä. Heidän äänettömät, synkät kirouksensa ja katkerat huokauksensa jäytävät vain heidän omia haavoitettuja rintojaan, omaa hiipuvaa elämäänsä.

Jollakulla heistä on synkän elämänsä ainoana valopilkkuna tieto siitä, että vielä tulee aika, jolloin raskaan työn raatajat ottavat oikeutensa ja turvaavat vanhuksilleenkin oikeuden. Mutta taistelevat sorretut eivät ehdi vielä heitä pelastamaan, sillä taistelu varustettua sortajaa vastaan on raskasta ja vaatii aikaa, ja vaivaistalon olo lopettaa pian työn ja kärsimysten uuvuttamain vanhusten elämän.

I. P.

Uudista lehtesi tilaus ajoissa!

NAISTEN OSUUSKOTI
SAN FRANCISCO, CAL.
3627—16th St.
Telefooni: Market 3958
SAN FRANCISCO

Eetu Salin

Sä hehkuva mieli
Ja liukas kieli,
Sun pureva ivas
Ja sattuva pilas
Se porvarit saattoi kauhusta värjyyn.

Sä puhuja jalo
Olit työväen valo.
Sun lempeä luontees
Ja viehkeä juontees
Uskoa vahvisti luokkataistelussa
pärjyyn.

Olit uranuurtaja suuri
Tienraivaaja juuri,
Sun oikeudentuntos
Ja järjestäjäkuntos
Sai hurtat hukuttaan sun veljessodan
ärjyyn.

Jusu Pälkähäinen.

PUHDASRAVINTO-LAKI JA TEHTAILIJAT

(Jatkoa kolmannelta sivulta)

kun oli yksi rehellinen mies hallituksessa, joka ne kieroukset ja väärennykset paljasti yleisölle. Laki on tehnyt hyvää ainoastaan siinä määrässä, miten valveutunutta väkeä kuluttajat ovat ja miten tiukasti he voivat ostovoimansa ja yleisen mielipiteen painostuksen kautta pitää lakia voimassa.

Mutta yhden tärkeän seikan tämä puhdasravintolain historia selvään osoittaa, ja juuri sen seikan haluaisin lukijain ottavan tässä huomioonsa ja se on se, että niin kauan kuin yksityiset tehtailijat tai yhtiöt tuottavat ravintoaineita omaksi voitokseen, niin kauan saamme olla varmoja siitä, että syömme joko yhden tai toisenlaisia väärennettyjä ja tavalla tai toisella myrkytettyjä ruokia, sillä pää-asiassa ne ovat valmistettu **myytäväksi** ja vasta toisella tilalla syötäväksi. Kansallinen puhdasravintolaki ei takaa meille tänä päivänä puhtaita ravintoaineita. Vasta voittoilujärjestelmän kukistuttua ja sitten kun tuotanto on järjestetty uudelle kansanvaltaiselle pohjalle, voidaan puhdasravintolaki voimassa pitää ja silloin voimme luottaa siihen, etteivät säilytetyt kasvikset ole kuparilla värjätty ja että emme sokerin asemesta syö hiilentervaa. — Erakko.

Rahanlähettäjille!

Kansalaisillemme maksamme dollareista Suomen Pankin virallisen myyntikurssin. Kurssin muuttuessa Suomessa se meille ilmoitetaan sähkösanomalla. Näin saatte dollareistanne

KORKEIMMAN HINNAN.

Yllämainittua tapaa seuraten me maksoimme dollarista

Smk. 18.15 — **Huhtik. 29 p.**

Smk. 18.15 — **Huhtik. 30 p.**

Lähetyskustannukset 25 senttiä postiteitse, $3.50 sähköteitse.

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta r. l.

ainoa asiamiehemme Suomessa, vastaa kauttamme läheteyistä rahoista.

HELANDER & NEKTON

PRIVATE BANKERS,

Woolworth Bldg., Room 1104. 233 Broadway, New York City.